

יזרם, וזכרו גם לא ללמד על עצמם
 יצא, כי אם ללמד על עצמו.
 העמדות הישנים בספריו של שטיינמאן —
 ושמונים שנים יש בספריו של שטיינמאן —
 הם במקום שהרא מספר על עצמו. במקום
 ששטיינמאן מספר על עצמו אנו ודאים
 לשנינו אדם השואף אל העדן והעדינות,
 אל הזכות והחזקנות — אדם בעל לב רגש
 ונפש עדינה ורכה. היא עדינה ורכה עד
 כדי התפנקות. הוא מתפנק ויפה לו, מתחטא
 כתינוק. הקול העולה או מדבריו הוא כקול
 השיראין. אולם עדינות זו עצמה מביאה
 את האדם הזה לידי בדידות, ועולה עליה
 והתפנקות, שמביאה אותו לידי בחילה —
 לידי בחילה בחיי בני-אדם שמסביב לו.
 הבחילה איננה שגאה. השגאה יש בה
 משום יחס של חשבון וחשיבות, בעוד
 שהבחילה רק משום בעיטה בעלמא יש בה.
 בין הקריקטורות, שהראה לנו, למשל, שטיינמאן
 בסחור סחור שלו, רק מעטות הן המצלחות
 באמת. כי הוא הלך רק, סחור סחור לאנשים
 הללו ולא תפס אותם תפיסה מעליתא, שיש
 בה משום אחיזה.

בכלל יש לשטיינמאן הנטיה לבלתי תפוס
 את הדברים תפיסה כראוי פעם אחת, כי
 אם לפרש רשת להם. ברשת זו יש
 שנאחזים דג-אדם — וגם דג-רקק. יש פה
 תמיד הרבה מן היתר המיתר, מן הקל והדל.
 כאן סוד האריכות היתרה שבדבריו.
 אריכות זו נפרת גם מתוך סגנונו, כי
 גם בסגנונו יש מן הנטיה לבלתי תפוס את
 הענין פעם אחת, כי אם לארוג מסביב לו
 רשת דקה של מלים ולאחוז ברשת זו. גם
 סגנונו של שטיינמאן מלא תפנוקים, אלא
 שבכל-זאת יפה הוא הסגנון, כי נפש חיה
 ממלאת מתוכו וצליץ דק ועצב עולה ממנו
 כמלב סובל ונענה.
 בסבל ובענויים של שטיינמאן היה,
 כנראה, הרבה מן הסבל והענויים שאדם
 מענה את עצמו מרב התענות ובידידות.
 אולם היה בו ובכל היותו גם מן העצב
 הטמיר, היורד ובה לעולם ביחד עם נשמת
 המסורר.

האמנם, שירת חייו באמצע נוסקה?

פ. פ.

א. שטיינמאן

בין הידיעות, המהירות כל-לב, הגיעה
 אלינו מעבר לחיץ ידיעה אחת קטנה, לא-ברורה
 ביותר ולא-בטוחה ומרעידה בכל-זאת את נימי
 הלב: שטיינמאן איננו.
 שטיינמאן לא היה — לא היה, עד-כמה
 מכאיב, כשאומרים זאת על אדם בן-שלשים —
 מן הסופרים, שצורתם כבר קבועה בספרות
 וטרצופט שלם. איש הצורה היה, אבל צורה
 זו היתה עדין רופפת, נמשכת אילך ואילך
 ונוטה לצדדים. לא היה בו, כנראה, גם בעקר
 מן הכח הגורע ואומר: יהי רקיץ בתוך השטף.
 לא היה בין הרוקעים ומרדדים או בין הגולפים.
 הכל צף אצלו, שוטף. היה בו הרבה מן השח
 שיחה נאה, מן הפיליטוניסט בעל הנפש, מן
 הסופר הלירי, המעלה על-פני הגליון צלילים
 והדים מן הגלים שמנים בלבו.
 מן הגלים שמנים בלבו. ועל-פני הגלים
 תאלה יש שהיו שואים, צמים ועולים רגע
 למעלה, צמים ויורדים רגע למטה, גם
 פרצופים של בני-אדם, תמונות-חיים, חזיונות
 ומצפים-כגלגלות הצפות על-פני המים. אין
 קביעות ומעמד לרב ליצורים תאלה בלעדי